Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul central (judecător V.Cupcea)
Dosarul nr.2a-701/24 (nr.2-23118222-03-2a-08072024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ
D E C I Z I E

18 noiembrie 2025 **mun. Bălţi**

Completul de judecată în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică cererea de apel declarată de avocatul Coptu Sergiu în interesele lui Rusu Iurie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Muraș Sergiu către Rusu Iurie privind încasarea prejudiciului material cauzat prin contravenție,

împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 11 martie 2024,

constată:

Pretențiile reclamantului:

La 15 august 2023 Muraș Sergiu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Rusu Iurie privind repararea prejudiciului material cauzat prin contravenție.

În motivarea acțiunii a indicat că dânsul este proprietarul mijlocului de transport de model Mercedes cu număr de înmatriculare *****, număr de identificare VIN *****. Menționează că la 31 ianuarie 2023 pârâtul, aflând-se la volanul mijlocului de transport de model Mercedes cu număr de înmatriculare *****, a comis un accident rutier în România, judeţul Cluj, localitatea Aşchileu.

Conform procesului-verbal seria PCJ X nr.0460271 încheiat la 31.01.2023 a fost constatată şi sancționată contravenția pe marginea încălcării regulilor de circulație pe drumuri. În acest sens, Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratul de Poliție Județean Cluj, Secția 7, a constatat că la data de 31.01.2023, pe la orele 07:00 în localitatea Aşchileu jud. Cluj, România, Rusu Iurie în timp ce conducea automobilul marca Mercedes cu număr de înmatriculare ***** nu a respectat adaptarea unei viteze care să depășească 90 km/oră în localitate, partea carosabilă fiind acoperită cu zăpadă şi polei, a pierdut controlul automobilul şi a intrat în coliziune cu un stâlp de electricitate pe care l-a rupt.

Fapta săvârșită de pârât a fost sancționată cu avertisment. La aceiași dată, 31.01.2023, organele de poliție ale Românei au eliberat Autorizație de reparații seria CA nr.2922085, prin

care se certifică că aceasta a fost eliberată pentru vehiculul marca Mercedes, de culoarea albă, cu număr de înmatriculare *****, deținător Muraş Sergiu prin care se confirmă că autovehiculul a fost implicat în accidentul de circulație din 31.01.2023 ora 07:00, localitatea Aşchileu. La fel, în baza autorizații date, se menționează că autovehiculul enunțat intra în reparații cu următoarele avarii: partea dreaptă a autovehiculul avariată în proporție de 90%, bară față, far dreapta. Urmare a delictului, mijlocul de transport de model Mercedes cu număr de înmatriculare ***** a fost deteriorat, motiv pentru care a fost transportat în Republica Moldova.

Menționează că Rusu Iurie deține cetățenia Republicii Moldova şi cetățenia României, respectiv acte românești, buletin şi permis de conducere.

A mai adăugat că la 01.03.2023 mijlocului de transport de model Mercedes cu număr de înmatriculare ***** a fost suspus unei examinări de către experții unui centru de expertiză independentă - SRL ”Expert Auto Pus”. La examinarea autovehiculul în speță a fost invitat şi Rusu Iurie, însă acesta nu s-a prezentat. Ca urmare a examinării de specialiști a mijlocului de transport expertul a concluzionat că valoarea prejudiciului cauzat proprietarului mijlocului de transport de model Mercedes Sprinter cu număr de înmatriculare *****, constituie 209 517,78 lei, fapt confirmat prin actul de examinare a mijlocului de transport auto nr.677/03 A din 01.03.2023. Efectuarea expertizei date a costat 1 000 lei.

Susține reclamantul că solicitarea expediată pârâtului de a restitui prejudiciul material cauzat prin deteriorarea mijlocului de transport în rezultatul acțiunilor delictuale a acestuia, a fost lăsată fără rezultat pozitiv până la moment.

Astfel, pârâtul a comis o contravenție rutieră (delict), fapt constatat, iar faptul că paguba materială a fost cauzată urmare a acțiunilor ilegale ale pârâtului (legătura cauzală) la fel este constatată. Astfel, este oportună şi întemeiată repararea de către Rusu Iurie a prejudiciului material, urmare a deteriorării bunului, în cuantum de 209 517,78 lei.

Solicită Muraș Sergiu încasarea de la Rusu Iurie în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 209 517,78 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 11.03.2024 acțiunea civilă s-a admis. S-a încasat de la Rusu Iurie în beneficiul lui Muraș Sergiu prejudiciul material cauzat prin contravenție în mărime de 209 517,78 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 7285,53 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 10000 lei.

Solicitarea apelantului:

La 01.04.2024 avocatul Coptu Sergiu în interesele lui Rusu Iurie, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 11.03.2024, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie respinsă.

Argumentele părților:

În susținerea cererii de apel a invocat că acțiunea civilă urma a fi înaintată în instanța de judecată din România către cetăţeanul român Rusu Iurie şi nu în instanţa de judecată din Republica Moldova către cetăteanul Republicii Moldova Rusu Iurie.

Susține că s-a aflat la volanul mijlocului transport de model Mercedes cu număr de înmatriculare *****, care apartinea cu drept de proprietate cet. Muraş Sergiu, la data de 31.01.2023 dimineaţa, deoarece era angajat de către cet. Muras Sergiu la lucru în calitate de conducător auto pe acest mijloc de transport pentru a efectua anumite curse din Republica Moldova în Germania pentru transport colete şi pasageri, fiind asigurat că va fi angajat în mod oficial cu contract de munca cum prevede legea, însă nu a fost așa.

La data de 30.01.2023 mijlocul de transport nu era amenajat cu toate cele necesare pentru a circula pe drumuri de iarnă, având în vedere faptul, că atunci în Romania ningea foarte tare; în localitatea din judeţul Cluj cu denumirea Aşchileul Mic, avea o viteză de deplasare de 30-40 km/h, partea carosabilă era acoperită cu zăpadă, dânsul nu a reuşit să redreseze mijlocul de transport şi a intrat în afara părţii carosabile în partea dreaptă a dej 109, intrînd în coliziune cu un stîip de electricitate, care s-a rupt.

În temeiul acestui fapt în privinţa lui a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţie de către autorităţile romane şi a fost sancţionat pentru această faptă. La întoarcere în Republica Moldova cet. Muraş Sergiu i-a comunicat că îl eliberează din serviciu şi nu i-a achitat nimic pentru munca depusă.

Constată că Muraş Sergiu a folosit munca lui de conducător auto în mod ilegal, obţinînd anumite venituri din activitatea de transport desfăşurată de el. În asemenea situaţie de fapt şi de drept, deoarece dânsul nu a fost angajat în mod oficial la muncă, între el şi cet. Muraş Sergiu nu au existat practic nici un raport juridic, care ar putea genera obligaţia de a-i repara cet. Muraş Sergiu pretinsul prejudiciu material.

Menţionează faptul, că acest mijloc de transport a avut de suferit în urma acestui incident atunci cînd el se afla la volanul lui, dar deteriorările lui nu au fost de o asemenea sumă de bani în mărime de 209 517,78 lei, şi acest mijloc de transport a revenit în Republica Molodova pe roţile lui nefiind transportat de către alt careva mijloc de transport.

Considerăm că cerinţa este lipsită de suport probatoriu şi juridic, având la bază numai anumite concluzii neconfirmate a unui pretins evaluator.

Dânsul nu a fost invitat la examinarea mijlocului de transport efectuată de către SRL ”Expert Auto Plus”, care, examinînd mijlocul de transport la data de 01.03.2023, adică peste o lună de la accidentul rutier, a invocat faptul că au fost chipurile deteriorate: bară de protecţia faţă, support lateral dreapta barei faţă, ornament proiector ceaţă dreapta, proiector ceaţă dreapta, fara dreapta, panou frontal, deflector paravînd capotă motor, capotă motor, aripa faţă dreapta, contraaripă faţă dreapta, parbrizul, căptuşaşă roata faţă dreapta, pasaj exterior roată faţă dreapta, ş.a., si practic la toate aceste agregate reprezentantul SRL "Expert Auto Plus” a indicat că este necesar a le înlocui, numai unele fiind indicate că necesită a fi reparate şi vopsite.

Menţionează că în actele de examinare din Romania din 31.01.2023 şi anume în autorizaţia de reparaţii nr. 2922095 emis de organul poliţiei din Romania sunt indicate numai unele agregate a mijlocului de transport, care au avut de suferit în urma accidentului rutier ce a avut loc în acea zi în localitatea menţionată, şi anume sunt indicate ca deteriorate numai partea dreaptă a autoutilitarei avariată în proporţie de 90%, bară faţă şi fară dreapta, iar alte agregate a acestui mijloc de transport nu sunt indicate că ar fi avut de suferit. Astfel consideră concluziile indicate de către SRL ”Expert Auto Plus” în Actul de examinare a mijlocului de transport din 01.03.2023 ca fiind exagerate. Preţurile şi sumele pretinsului prejudiciu material indicate în conţinutul Raportului de evaluare a pagubei nr. 677/03A din 06.03.2203 sunt foarte exagerate şi nu corespund cu realitatea, astfel fiind indicată suma costului pieselor de schimb pretinse a fi necesare de a fi înlocuite în mărime de 135 674,38 lei, costul materialelor necesare pentru reconditionarea automobilului constituie suma de 11 256,16 lei + 20% = 13 507,40 lei. Lista lucrărilor manopera necesare pentru recondiţionarea automobilelor de această clasă şi costul lor mediu static la staţiile de deservire tehnică (200 lei o/n) conform volumului de lucru pentru întreţinerea şi reparaţia automobilului este stipulată în Tabelul nr. 2 şi constituie suma de 60 336 lei.

La acest capitol va depune anumite interpelări în adresa anumitor organe de stat, instituţii publice cu privire la verificare acestor concluzii invocate de evaluatorul SRL ’’Expert Auto Plus” în raportul său de evaluare şi voi solicita a fi dispusă efectuarea unei expertize judiciare privind evaluarea pretinsului prejudiciu material invocate a fi cauzat reclamantului intimat prin deteriorarea mijlocului de transport în urma accidentului rutier din 31.01.2023 .

Menţionează că reclamantul - intimat nu a anexat la acţiunea sa civilă nici o dovadă a faptului că el într-adevăr a efectuat reparaţia de facto a acestui mijloc de transport după ce acest mijloc de transport a fost examinat de evaluator la data de 01.03.2023 şi s-a întocmit la 06.03.2023 pretinsul raport de evaluare de către SRL ’’Expert Auto Plus”, nu a prezentat nici o copie a căruiva contract cu careva societate comercială de reparaţie autor cu privire la efectuarea lucrărilor de reparaţie menţionate, nici o copie a căruiva act de îndeplinire a lucrărilor de reparaţie de către această societate comercială de reparaţie auto, şi nici o dovadă a faptului că el reclamantul ar fi procurat piese de schimb, agregate necesare a fi înlocuite sau reparate de la careva centru auto în suma indicată de 135 674,38 lei, nu a demonstrate prin nimic faptul că a procurat materiale de reparaţii în sumă de 13 507.40 lei, şi nu a prezentat nici o dovadă a faptului că el a achitat pentru efectuarea lucrărilor de reparaţie adică pentru manoperă suma de 60 336 lei.

Acest evaluator SRL Expert Auto Plus nu este un expert judiciar şi nu este inclus în registrul de stat al experţilor ţinut de Ministerul Justiţiei RM şi corespunzător acest raport de evaluare întocmit de aceasta societate evaluator nu poate constitui prin sine un mijloc de probă pertinent, admisibil si legal, şi reieşind din aceste considerente a fost necesar a se

dispune efectuarea unei expertize judiciare cu privire la evaluarea pretinsului prejudiciu material.

Consideră că nu a comis nici o faptă ilicită cu vinovăţie, nu a urmărit intentia de a cauza careva prejudiciu material reclamantului.

Solicită de asemenea conform prevederilor art. art. 94, 96 CPC a încasa de la intimat cheltuelile de judecată.

În pledoarii intimatul Muraș Sergiu a indicat referitor la actul de examinare a mijlocului de transport din 01.03.2023, procedura a fost realizată cu respectarea exigenţelor de notificare prealabilă a pârâtului, care a fost invitat prin scrisoare recomandată să participe la examinarea tehnică, iar avizul de recepţie anexat probează primirea corespondenţei de către apelant la data de 24.02.2023, adică cu cel puţin 5 zile înainte de data stabilită pentru examinare. Cu toate acestea, apelantul nu s-a prezentat şi nici nu a informat reclamantul despre un eventual impediment. Astfel, actul de examinare a fost efectuat în mod corect, în lipsa sa imputabilă, şi produce efecte probatorii în cauză.

În al doilea rând, apelantul invocă lipsa unui raport de expertiză judiciară conform cerinţelor Codului de procedură civilă. Acest argument este lipsit de suport juridic. Potrivit art. 117 şi 118 CPC RM, fiecare parte are dreptul de a propune probe pe care le consideră relevante şi utile cauzei. Reclamantul a prezentat un raport tehnic întocmit de un expert autorizat, parte a unei entităţi specializate în expertize auto, care conţine descrierea daunelor, gradul de deteriorare şi costurile estimate ale reparaţiei. Acest document reprezintă un act de constatare tehnică, întocmit de un specialist independent, şi constituie mijloc de probă în sensul legii.

Mai mult, în faza primei instanţe, apelantul a fost asistat de avocat şi nu a formulat nici o obiecţie asupra conţinutului raportului de evaluare, nu a solicitat efectuarea unei expertize judiciare, nu a cerut audierea expertului, nu a invocat inexactitatea datelor şi nici nu a prezentat o opinie tehnică proprie, care să combată constatările reclamantului.

În ceea ce priveşte afirmaţiile apelantului privind existenţa unui raport de muncă între părţi, acestea sunt complet neîntemeiate şi neprobate cu niciun înscris. Reclamantul Muraş Sergiu nu desfăşoară activitate economică sub o formă organizată, nu are statut de angajator, nu există contract individual de munca înregistrat ori alte dovezi care să ateste existenţa unei relaţii de subordonare profesionala. Dimpotrivă, din toate circumstanţele cauzei reiese că Rusu Iurie a utilizat autovehiculul reclamantului în scop personal, or părţile în dosar sânt foarte buni cunoscuţi. Aşadar, pretinsa relaţie de muncă este doar o construcţie retorică a apărării, fără suport factologic.

În ce priveşte lipsa dovezilor privind reparaţia de facto a automobilului, menţionează că, în temeiul răspunderii delictuale, ceea ce se solicită este acoperirea valorii prejudiciului constatat, şi nu condiţionarea despăgubirii de efectuarea reparaţiei. Legea nu impune repararea efectivă a vehiculului ca premisă pentru acordarea daunelor materiale. Ceea ce contează este existenţa prejudiciului, demonstrată prin actul de constatare tehnică şi raportul

de evaluare, iar nu modalitatea concretă de remediere. Astfel, afirmaţiile apelantului în acest sens simt lipsite de relevanţă juridică.

Solicitarea de administrare a unei noi probe este tardivă şi urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

Referitor la competența examinării cauzei menționează că în temeiul dispozițiilor art.459 alin. (3) CPC, indică că instanţele judecătoreşti din Republica Moldova pot judeca o cauză civilă cu element de extraneitate şi în cazul în care pârâtul, cetăţean străin sau persoană juridică străină, are domiciliul, reşedinţa ori sediul în Republica Moldova.

Legea nu impune în mod exclusiv ca locul producerii faptei prejudiciabile să fie determinant pentru stabilirea competenţei, iar în lipsa unei competenţe exclusive a instanţelor române, instanţele din Republica Moldova sunt competente să judece cauza în baza datelor de domiciliul al pârâtului.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată reprezentantul apelantului Rusu Iurie, avocatul Coptu Sergiu a solicitat admiterea apelului.

Reprezentantul intimatului Muraș Sergiu, avocatul Pavlov Natalia a solicitat respingerea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul consideră necesar de a respinge apelul, din considerentele ce urmează.

Colegiul civil reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 11.03.2024, iar apelul a fost declarat la 29.03.2024, ceea ce confirmă respectarea termenului de contestare a hotărârii.

Potrivit art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanţe.

Actele cauzei certifică faptul că Muraș Sergiu deține cu drept de proprietate mijlocul de transport de model Mercedes Sprinter, număr de înmatriculare *****, anul fabricației 2014, culoarea alb, potrivit certificaului de înmatriculare, a Raportului de inspecție tehnică periodică a vehiculului și a poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) /f.d.14,15/.

Conform procesului-verbal seria PCJ X nr.0460271 din 31.01.2023, ora 09:00, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului General al Poliției Române Inspectoratul de Poliție Județean Cluj, Rusu Iurie în ziua de 31 ianuarie 2023, ora 07:00, în localitatea Aşchileu, județul Cluj, a săvârșit următoarele: în timp ce conduce autoutilitara marca Mercedes, cu număr de înmatriculare *****, nu a respectat păstrarea unei viteze care să nu depășească 30 km/h în localități, partea carosabilului fiind acoperită cu zăpadă și polei, a pierdut controlul auto și a intrat în coliziune cu un stâlp pe care l-a rupt, fiind sancționat cu avertisment /f.d.16/.

Tot la 31 ianuarie 2023 agentul constatator al Poliției Românești a eliberat autorizația de reparații seria CA nr.2922085 pentru vehiculul marca Mercedes, culoarea alb, cu număr de înmatriculare *****, deținător Muraș Sergiu, fiind indicat că autovehiculul a fost implicat în accidentul de circulație din data de 31 ianuarie 2023, ora 07:00, locul Așchileu și că autovehiculul poate intra în reparații cu următoarele avarii: partea dreaptă a autoutilitarei avariată în proporție de 90 %, bară față, far dreapta /f.d.17/.

La 31 ianuarie 2023 Rusu Iurie, în fața agentul de poliție a completat o declarație în nume propriu, în care a declarat că la 31 ianuarie 2023, ora 07:00, a condus autovehiculul marca Mercedes Benz număr de înmatriculare ***** pe strada Dj 109, județul Cluj; în timp ce se deplasa prin localitatea Așchileu, pe direcția de deplasare Răscruci – Hida, într-o curbă la stânga, având viteză de deplasare 40 km/h, partea carosabilului era acoperită cu zăpadă, nu a reușit să regreseze mașina și a intrat în afara părții carosabile în partea dreaptă a străzii ”Dej 109” și a intrat în coliziune cu un stâlp de electricitate care s-a rupt./f.d.74/.

Reieșind din concluzia raportului de evaluare a pagubei nr.677/03A din 06.03.2023, întocmit de către SRL ”Expert Auto Plus” (expertiză independentă auto), valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculul marca Mercedes Sprinter, număr de înmatriculare *****, constituie: 209 517,78 lei (valoarea pieselor 135 674,38 lei + valoarea materialelor 13 507,40 lei + valoarea manoperei 60 336 lei) /f.d.26-29/.

La 28.07.2023 reprezentantul lui Muraș Sergiu, avocatul Pavlov Natalia, a expediat lui Rusu Iurie cerere prealabilă cu solicitarea de a repara prejudiciul material în mărime de 209 517,78 lei, care a fost recepționată contra semnătură în avizul de recepție la 31.07.2023, însă a rămas fără soluționare/f.d.19,20,21/.

Din acest considerent la 15.08.2023 Muraș Sergiu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Rusu Iurie privind repararea prejudiciului material cauzat prin contravenție în sumă de 209 517,78 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 11.03.2024 acțiunea civilă s-a admis. S-a încasat de la Rusu Iurie în beneficiul lui Muraș Sergiu prejudiciul material cauzat prin contravenție în mărime de 209 517,78 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 7285,53 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 10000 lei.

La 01.04.2024 avocatul Coptu Sergiu în interesele lui Rusu Iurie, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 11.03.2024, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie respinsă.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1,2 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Iar alin.6 din art.373 Cod de procedură civilă statuiază că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte și cînd hotărîrea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art.130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Colegiul civil și de contencios administrativ concretizează că în speță obiectul juridic litigios constituie încasarea prejudiciului material cauzat prin contravenție.

În conformitate cu art. 45 al. (1) Cod contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție. Prezentul alineat se aplică în egală măsură și în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenționale.

Potrivit art.19 alin.1-3 Cod civil, (1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele

fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

În conformitate cu art.20 al.(1)-(2) Cod civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvârșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței. (2) Fapta este săvîrșită cu intenție dacă persoana care a săvîrșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Colegiul civil notează că pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii.

Răspunderea pentru dauna cauzată persoanei umane are un caracter delictual, independent de faptul dacă se afla sau nu persoana vătămată în raporturi contractuale cu delicventul. Răspunderea delictuală apare în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite. Răspunderea delictuală se naşte prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate (dreptul de proprietate, la viaţă, sănătate etc.).

Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite.

Norma de drept comun în materia răspunderii delictuale (obligaţiilor delictuale), ce consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extracontractual, se conţine în art.1998 Cod Civil, care prevede că cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Colegiul civil conchide că în speță, drept temei pentru plata despăgubirilor materiale și morale se invocă comiterea faptei delictuale, vinovăția persoanei răspunzătoare de cauzarea prejudiciului, legătura cauzală între contravenția săvârșită de cet.Rusu Iurie şi pretinsul prejudiciu material cauzat lui Muraș Sergiu.

Din materialele dosarului rezultă cert că vinovăția apelantului în comiterea contravenției a fost stabilită potrivit procesului - verbal seria PCJ X nr.0460271 din 31 ianuarie 2023, ora 09:00, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului General al

Poliției Române Inspectoratul de Poliție Județean Cluj, nefiind contestat, Rusu Iurie, fiind sancționat cu avertisment.

Potrivit prevederilor art.776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În conformitate cu art.2022 al.(1) Cod civil, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

Referitor la mărimea prejudiciului material, pe care apelantul îl consideră exagerat, totodată consideră că nu există nici un temei juridic pentru ca dânsul să compenseze lui Muraș Sergiu prejudiciul material, cauzat în urma accidentului din 31.01.2023, care a avut loc în România, completul de judecată reține că apelantul a fost invitat pentru a fi prezent la data evaluării prejudiciului de către evaluatorul independent SRL”Expert Auto Plus”, recepționând invitația la 24.02.2023, însă nu s-a prezentat /f.d.18/.

Astfel, constatările din Raportul de evaluare a pagubei nr.677/03A din 06.03.2023, întocmit de SRL”Expert Auto Plus”, instanța le apreciază veridice, or, apelantul, nu s-a prezentat la data evaluării mijlocului de transport pentru aşi expune poziția, nu a efectuat o altă evaluare a bunului pentru stabilirea deteriorărilor, nici în instanța de judecată de prim nivel nu a solicitat dispunerea efectuării expertizei judiciare și nu a înaintat obiecții la raportul prezentat de Muraș Sergiu.

Referitor la argumentul apelantului precum că în actele de examinare din Romania din 31.01.2023 şi anume în autorizaţia de reparaţii nr. 2922095 emis de organul poliţiei din România volumul părților deteriorate este mai mic decât cel constatat în actul de examinare a mijlocului de transport din 01.03.2023, efectuat de către SRL”Expert Auto Plus”, completul de judecată menționează că stabilirea concretă și complexă a deteriorărilor, cât și valoarea prejudiciului adus mijlocului de transport poate fi efectuată doar de către un specialist în domeniu. Mai mult, la stabilirea contravenției, de competența poliției este stabilirea defectelor vizibile, dar nu și a celor care pot fi depistate de către un specialist în domeniu, la verificarea stării tehnice au autovehiculului avariat.

Ce ține de argumentul apelantului precum că s-ar fi aflat în careva relații de muncă cu intimatul, se reține că în acest sens instanței nu au fost prezentate probe, totodată, Rusu Iurie nu a negat că s-a aflat la volanul mijlocului de transport ce ia fost încredințat, dar care îi aparține lui Muraș Sergiu, și că a fost implicat în accident la data de 31.01.2023 în România, urmare a cărui fapt, bunul mobil a fost deteriorat, motiv pentru care, dânsul, în temeiul normelor legale citate supra este obligat să compensezee proprietarului prejudiciul material cauzat.

Referitor la argumentul apelantului precum că instanța de judecată nu era competentă să judece cauza civilă și că la caz, competența aparine instanțelor din România, compeltul de judecată relevă că într-adevăr, accidentul a avut loc în România și Rusu Iurie deține cetățenia atât a Republicii Moldova, cât și a României.

Potrivit informației Agenției Servicii Publice din RM Rusu Iurie, născut la *****, IDNP ***** are înregistrat domiciliul în o*****, iar din copia de pe cartea de identitate a apelantului se atestă că Rusu Iurie, loc de naștere –RM localitatea *****, are înregistrat domiciliul în România în județul Bacău mun.Bacău/f.d.10,11,12/.

Conform art.38 al.1 CPC, reclamantul poate înainta acțiunea în oricare din sediile instanţei în a cărei rază teritorială se află domiciliul pârâtului.

Conform art.39 al.9 CPC, acţiunile de reparaţie a daunei cauzate bunurilor unei persoane fizice sau ale unei organizaţi pot fi înaintate şi în oricare dintre sediile instanţei de la locul daunei.

Potrivit art. 459 CPC,

(1) Instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova sînt competente, în condiţiile prezentului capitol, să soluţioneze litigiile civile dintre o parte a Republicii Moldova şi o parte străină sau numai dintre persoane străine.

(2) Competenţa instanţelor judecătoreşti ale Republicii Moldova în judecarea cauzelor civile cu element de extraneitate se determină conform dispoziţiilor cap.IV, dacă prezentul capitol nu prevede altfel.

(3) Instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova sînt competente să soluţioneze cauze cu element de extraneitate dacă pîrîtul organizaţie străină are sediu sau pîrîtul cetăţean străin are domiciliu în Republica Moldova

Art.25 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024 din 02 iunie 2000 statuează că cetăţenii Republicii Moldova, domiciliaţi legal şi obişnuit pe teritoriul Republicii Moldova, care posedă legal şi cetăţenia unui alt stat beneficiază în egală măsură de aceleaşi drepturi şi îndatoriri ca şi ceilalţi cetăţeni ai Republicii Moldova.

Conform dreptului naţional, dublă cetăţenie nu scuteşte de jurisdicţia instanţelor Republicii Moldova asupra propriilor cetăţeni, iar cetăţenia română nu exclude aplicarea normelor procesuale ale Republicii Moldova, în condiţiile în care pârâtul este şi cetăţean al Republicii Moldova şi are domiciliul efectiv pe teritoriul acesteia.

În contextul celor constatate supra, verificând motivele de casare, invocate în cererea de apel Completul de judecată atestă că acestea se referă la dezacordul apelantului cu soluția pronunțată de către instanţa de fond și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii atacate cu apel, motiv pentru care instanța de apel va respinge apelul declarat de avocatul Coptu Sergiu în interesele lui Rusu Iurie cu menținerea hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 11 martie 2024.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, completul de judecată al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

decide:

Respinge cererea de apel declarată de avocatul Coptu Sergiu în interesele lui Rusu Iurie.

Menține hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 11 martie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Muraș Sergiu către Rusu Iurie privind încasarea prejudiciului material cauzat prin contravenție

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele şedinţei, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**